

Projekt

z dnia 19 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WIERZCHOSŁAWICE**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata
2025-2027.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn.zm.) Rada Gminy Wierzchosławice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się **Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata 2025-2027** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

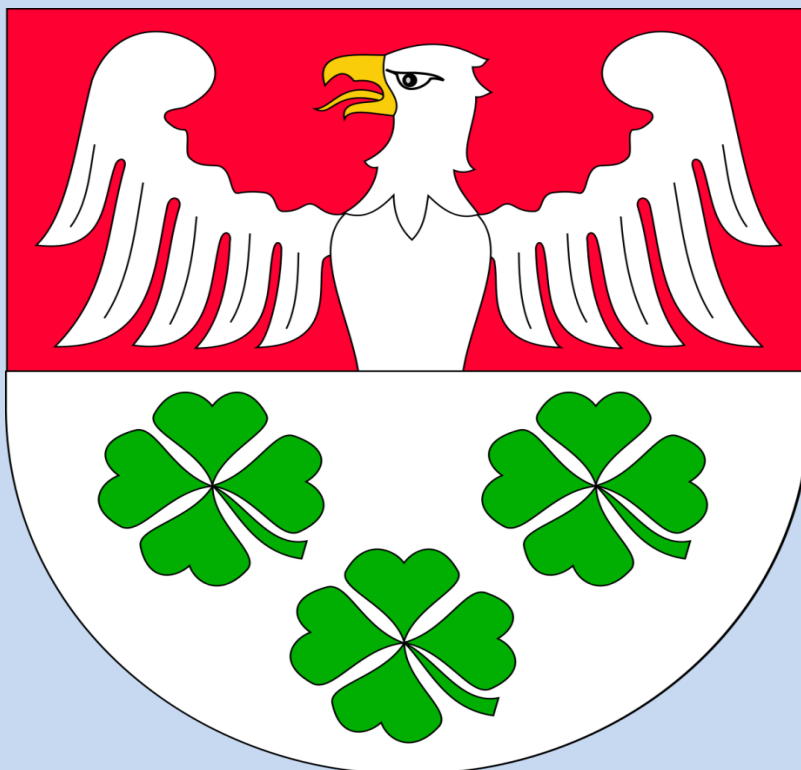
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wierzchosławice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Dawid Mocny

*Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie
Wierzchosławice na lata 2025-2027*

Spis treści

I. Wstęp.....	str. 2
II. Podstawa prawna opracowania programu	str. 3
III. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Wierzchosławice	str. 4
IV. Zasoby Gminy	str. 21
V. Cele programu	str. 26
VI. Działania i sposoby realizacji celów programu	str. 26
VII. Adresaci programu	str. 29
VIII. Realizatorzy programu	str. 29
IX. Przewidywane efekty realizacji programu	str. 29
X. Monitoring programu	str. 30
XI. Źródła finansowania	str. 31
XII. Konsultacje społeczne	str. 31

I. Wstęp

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata 2025 - 2027, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”, naczelną zasadą realizacji programu jest współpraca wszystkich instytucji i podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski, opieki i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, jej zadaniem jest zapewnienie warunków umożliwiające dziecku prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto, rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania się osobowości dziecka. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych.

Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności konieczna jest interdyscyplinarna praca z rodziną, której elementami są:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów,
- 3) praca z rodziną: rozwijanie i wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych,

należy ją wspierać i wspomagać. Takie oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i uzyskać kompetencje do prawidłowego wypełniania jej funkcji.

Podstawowym założeniem Programu jest rozwijanie funkcjonującego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji rodziny, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny. Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym trudności powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja działań w ramach programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego

II. Podstawa prawna opracowania programu

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn.zm.) na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek udzielania wsparcia rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Działania samorządu gminnego określa art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny .

Zarządzeniem Nr 0050.3.2012 Wójta Gminy Wierzchosławice z dnia 30 stycznia 2012 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach został wyznaczony jako podmiot organizujący pracę z rodziną na terenie Gminy Wierzchosławice zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Wierzchosławice

Podstawę świadczenia wsparcia i stosowania form pomocy przez GOPS stanowi właściwa diagnoza środowiska, w tym trudności natury fizycznej, psychicznej i społecznej, problemy socjalno - bytowe osób zgłaszających się do Ośrodka - ze szczególnym uwzględnieniem problemu niewydolności rodzin z dziećmi zagrażającej lub skutkującej odebraniem dziecka z rodziny naturalnej i umieszczeniem go w pieczy zastępczej.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach.

Ośrodek jest też głównym realizatorem i koordynatorem działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Zapewnia pomoc materialną, rzeczową, pracę socjalną oraz wsparcie psychologiczne i doradztwo prawne. Umożliwia podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przede wszystkim poprzez organizowanie konsultacji.

Liczbę osób/rodzin objętych pomocą GOPS określają poniższe tabele:

Tabela nr 1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w rozbiciu na problemy:

	Liczba rodzin 2022	Liczba osób w rodzinie 2022	Liczba rodzin 2023	Liczba osób w rodzinie 2023
Ubóstwo	97	154	79	138
Sieroctwo	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	124	22	118
Bezdomność	5	5	4	4
Niepełnosprawność	74	108	69	99
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	7	27	10	40
w tym rodziny wielodzietne	0	0	0	0

W tym rodziny niepełne			1	6
Długotrwała choroba	54	69	48	68
Bezrobocie	44	110	43	99
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4	0	0
Alkoholizm	8	10	10	12
Przemoc w rodzinie	2	11	4	16

Źródło: dane GOPS w Wierzchosławicach

Tabela nr 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej:

	Rok 2022	Rok 2023
Liczba rodzin	189	145
Liczba osób w rodzinach	392	302

Źródło: dane GOPS w Wierzchosławicach

Z powyższych tabel wynika, że najczęstszą przesłanką do udzielenia pomocy społecznej w 2022 r. i w 2023 r. było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ma tendencję wzrostową.

Należy nadmienić, że negatywne zjawiska społeczne, jak ubóstwo, bezrobocie, przemoc, czy uzależnienia, są podstawowymi czynnikami, które w znaczący sposób wpływają na niewłaściwe funkcjonowanie rodziny. Są powodem ograniczenia dostępu rodzin do różnych obszarów życia społecznego. Przy tym u największej grupy odbiorców przyczyn ubóstwa należy doszukiwać się między innymi w sytuacji zdrowotnej członków rodziny. Ma to odzwierciedlenie również w sytuacji rodzin wychowujących dzieci.

Tabela Nr 3 zawiera dane na temat struktury rodzin z dziećmi korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach w latach 2022 – 2023.

Tabela nr 3. Struktura liczebności rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej:

	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	
		2022 rok	2023 rok
	Rodziny z dziećmi ogółem	36	60
	W tym o liczbie dzieci:	x	x
	1	7	8
	2	12	22
	3	8	22
	4	6	5
	5	2	2

6	1	1
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem w tym o liczbie dzieci:	66	23
1	32	11
2	19	7
3	11	4
4 i więcej	4	1

Źródło: dane GOPS w Wierzchosławicach

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów występujących w tych rodzinach.

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminie Wierzchosławice od 2012 roku zatrudniony jest asystent rodziny. W 2023 roku współpracował on z 10 rodzinami, które miały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Nie jest możliwe wspieranie rodziny bez jej zgody. W sytuacji stwierdzenia, że dana rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i odmawia udzielenia jej wsparcia, konieczne jest zawiadomienie sądu opiekuńczego, który podejmie dalsze rozstrzygnięcia, mając na względzie dobro dziecka. Podobnie postępuje się w sytuacji, gdy rodzina wyrazi zgodę na udzielenie jej wsparcia, jednakże nie będzie brała aktywnego udziału w tym procesie, zachowując bierność i oczekując, iż udzielone jej wsparcie nie będzie od niej wymagało żadnego zaangażowania. W stosunku do pięciu rodzin z Gminy Wierzchosławice sąd wydał postanowienie zobowiązujące rodzinę do współpracy z asystentem rodziny.

Tabela nr 4. Wsparcie asystenta rodziny:

Asystentura	2023 r.
rodziny korzystające z usług asystenta	10
w tym rodziny zobowiązane przez sąd do pracy z asystentem	5

Tabela nr 5. Zakończenie pracy z asystentem rodziny:

Przyczyna zakończenia pracy	2023 r.
zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
osiągnięcie celu	1
brak efektów	0
zmiana metody pracy z rodziną	0

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone a pomoc asystenta rodziny oraz nadzór kuratora nie przynoszą oczekiwanych efektów, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędne są dane na temat dzieci z Gminy Wierzchosławice pozostających w poszczególnych formach pieczy zastępczej.

Tabela nr 6. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej:

Forma pieczy zastępczej	liczba dzieci	
	2022 r.	2023 r.
rodzina zastępcza spokrewniona	4	5
niezawodowa rodzina zastępcza	0	0
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	1

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym po 2011 roku.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki : 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela Nr 7. Koszty Gminy Wierzchosławice za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

	2022 r.	2023 r.
Wydatki ponoszone w ramach współfinansowania kosztów pobytu dzieci z Gminy Wierzchosławice w pieczy zastępczej	18 438,94 zł	20 023, 44zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach współpracuje na bieżąco z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie pracy z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, ponadto asystent rodziny oraz pracownicy socjalni uczestniczą w okresowej ocenie sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny wielodzietne mogą starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny. Uprawnia ona do zniżkowych i promocyjnych opłat dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usług publicznych.

Tabela nr 8. Informacja o realizacji zadania pn. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny w Gminie Wierzchosławice:

Lp.	Wyszczególnienie	2022 rok	2023 rok
1.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny / po raz pierwszy/	133	138
2.	Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, z tego:	304	306
	liczba rodziców/ małżonków	225	239
	liczba dzieci	79	67

Najczęstsze problemy uczniów podawane przez placówki oświatowe:

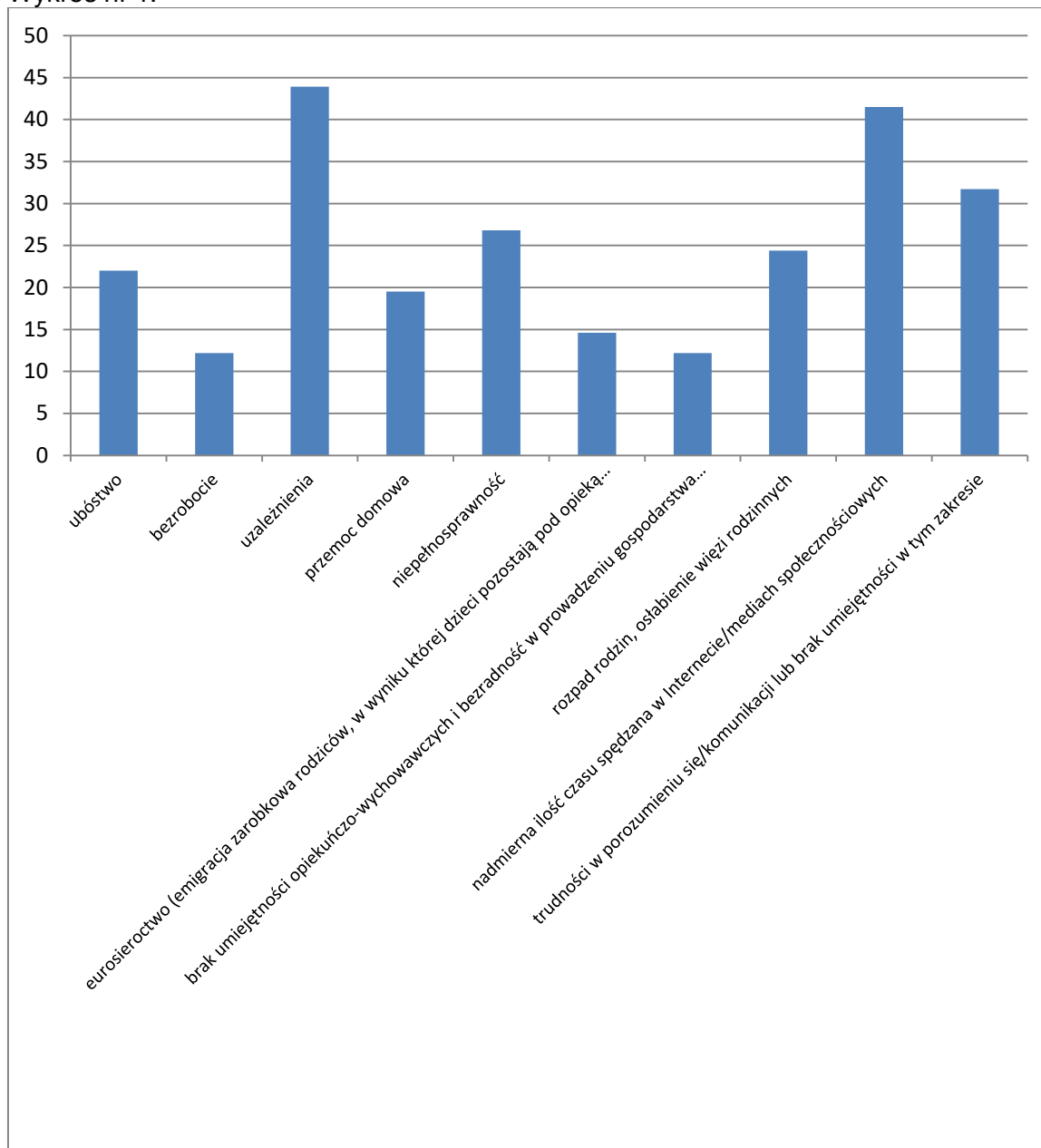
- trudności w relacjach rówieśniczych,
- lęk przed odrzuceniem przez grupę rówieśniczą,
- zaniedbywanie przez rodziców potrzeb edukacyjnych dzieci (brak pomocy w nauce),
- konflikty w rodzinie,
- rozwód rodziców,
- choroba alkoholowa,
- nieadekwatne metody wychowawcze,
- problemy emocjonalne,
- brak tolerancji,

- depresja wśród nastolatków,
- brak pewności siebie,
- zaburzenia psychiczne,
- przewlekłe choroby członków rodziny,
- brak czasu rodziców dla dzieci,
- wygórowane oczekiwania rodziców wobec dzieci,
- nadopiekuńczość rodziców,
- brak umiejętności radzenia sobie ze stresem, emocjami
- niebezpieczne zachowania w Internecie (brak kontroli rodziców)

W dniach 24.10.2024 roku – 15.11.2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierchosławicach zrealizował badanie społeczne, na rzecz opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wierchosławice na lata 2025 - 2027 i zaplanowania działań profilaktycznych . W wyniku powyższej analizy uzyskano 41 ankiet. Poruszane w badaniu zagadnienia dotyczyły wybranych problemów związanych z sytuacją rodziny i dziecka w gminie Wierchosławice . Ankiety były anonimowe, pytania zamknięte. W poszczególnych pytaniach respondenci mieli możliwość wyboru kilku odpowiedzi. Analiza wyników pozwoli określić aktualny obraz rodziny i dziecka w gminie Wierchosławice

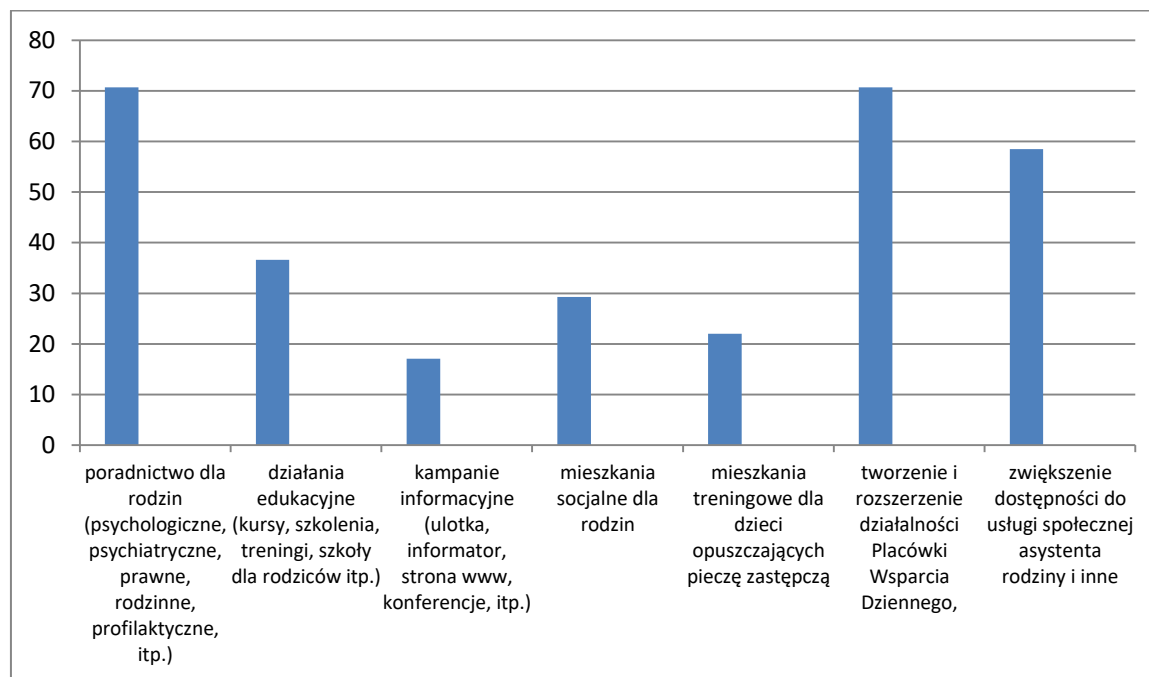
Ankietowani w pierwszym pytaniu zostali zapytani, jakie ich zdaniem problemy lub niekorzystne zjawiska, które mają wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, najczęściej występują w Gminie Wierchosławice. Poniższy wykres obrazuje udzielone odpowiedzi.

Wykres nr 1.

W kolejnym pytaniu ankiety respondenci wskazywali jakie ich zdaniem działania należy uwzględnić w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 ?

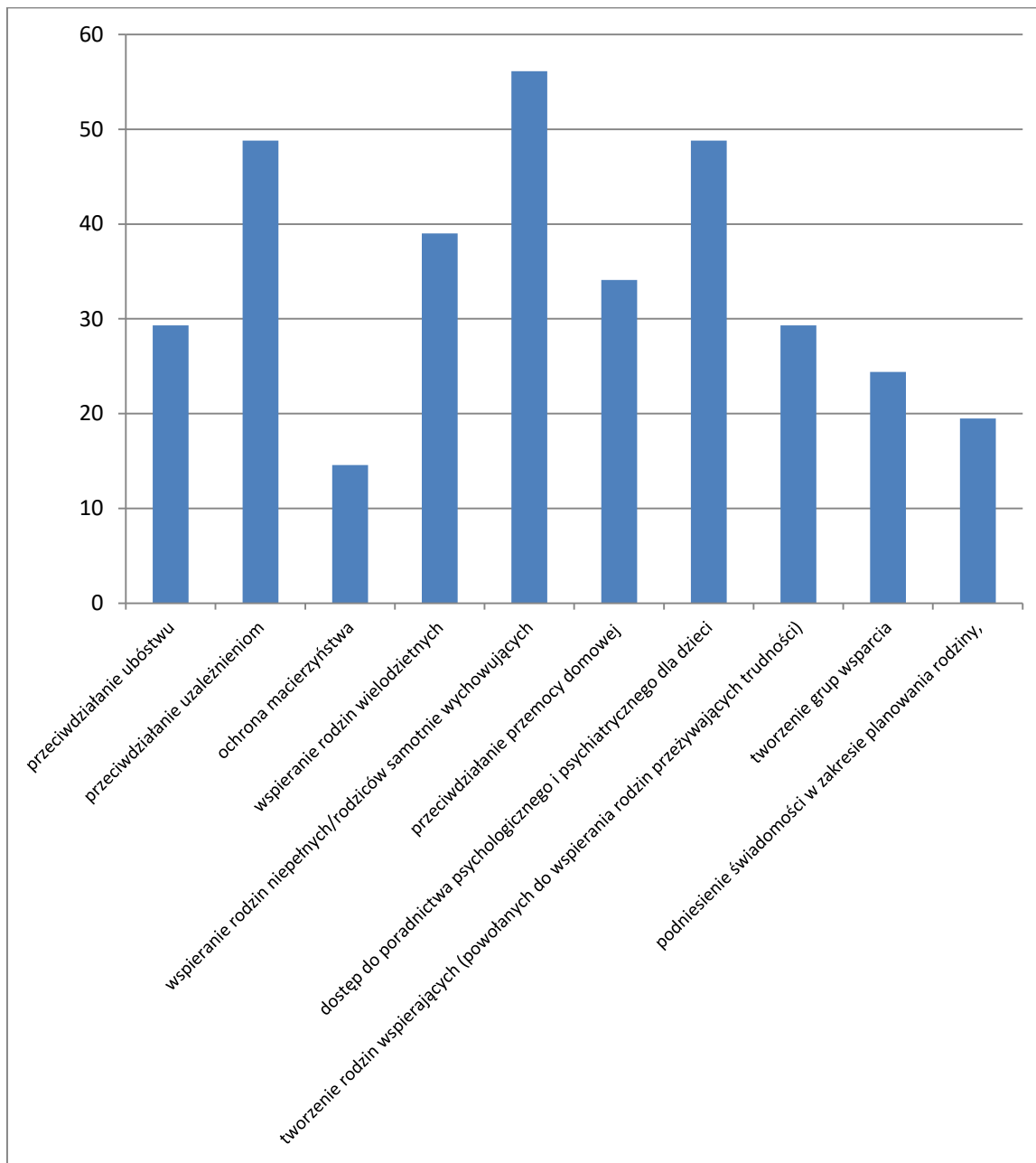
Wykres nr 2.

Należy wskazać, iż 70,7 % ankietowanych stwierdziła, że głównymi działaniami powinno być poradnictwo dla rodzin (psychologiczne, psychiatryczne, prawne, rodzinne, profilaktyczne itp.) oraz tworzenie i rozszerzenie działalności Placówki Wsparcia Dziennego. W oparciu o powyższe wyniki nasuwają się wnioski, że warto byłoby zadbać o poszerzenie oferty darmowego wsparcia dla mieszkańców Gminy skupiając się na opcjach preferowanych przez respondentów. Być może istotne będzie tutaj skupienie się także na lepszym promowaniu i rozpowszechnianiu informacji na temat dostępnych form wsparcia rodziny, aby dotarły do szerszego grona odbiorców.

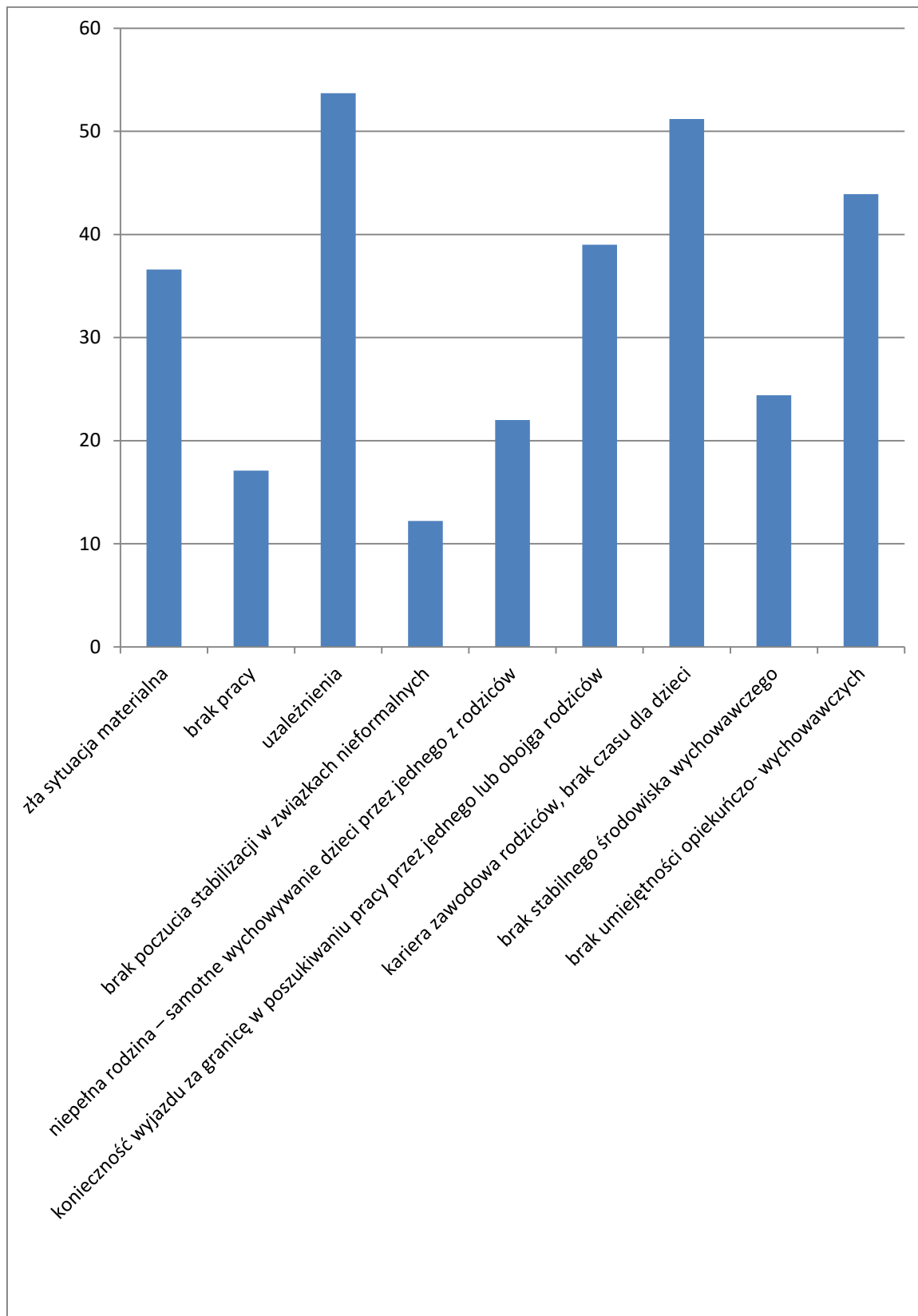
W dalszej części badania ankietowego poproszono respondentów o wskazanie obszarów w jakich należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin? Również w tym pytaniu badani mieli możliwość zaznaczenia 4 odpowiedzi. Dane przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres nr 3.

W kolejnym pytaniu ankiety respondentów poproszono o wskazanie przyczyn występowania problemów w rodzinach zamieszkujących teren gminy Wierzchosławice . Na poniższym zestawieniu można zobaczyć jak rozłożyły się odpowiedzi.

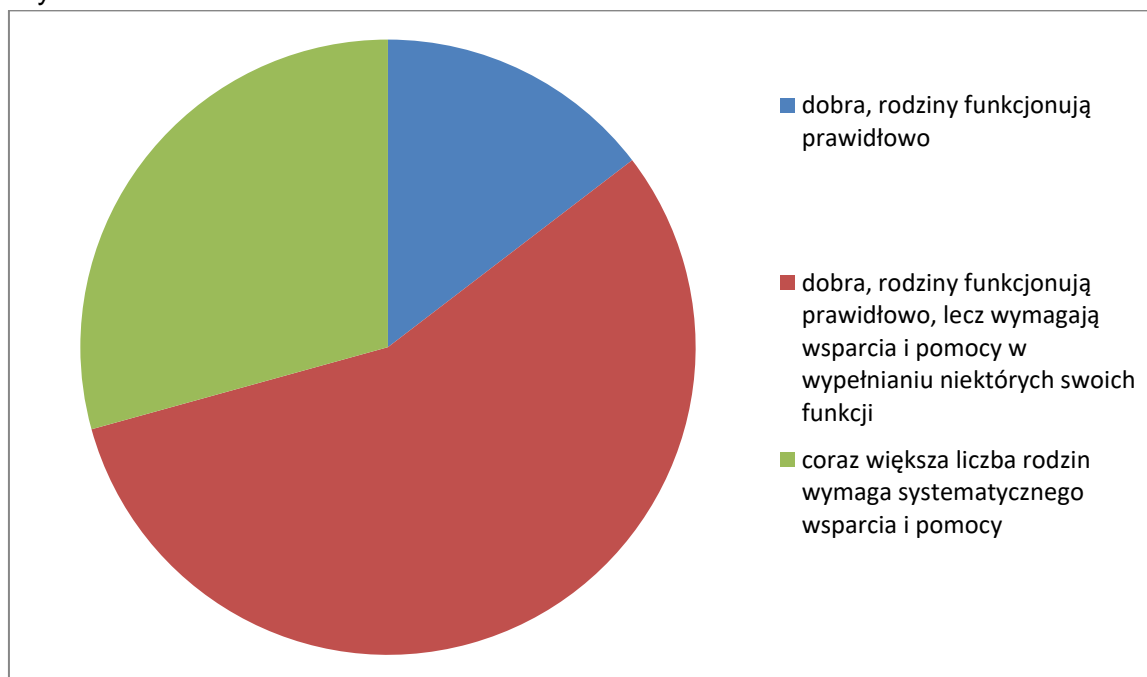
Wykres nr 4.

Do najważniejszych przyczyn występowania problemów respondenci zaliczyli: uzależnienia (53,7 %) , kariera zawodowa rodziców – brak czasu dla dzieci (51,2) oraz brak umiejętności opiekuńczo – wychowawczych (43,9 %) . Należy także zauważyć, że prawie 36,6 % ankietowanych uważała, że jest to również zła sytuacja materialna.

W dalszej części badania zapytano respondentów o ocenę sytuacji materialno-bytowej rodzin.

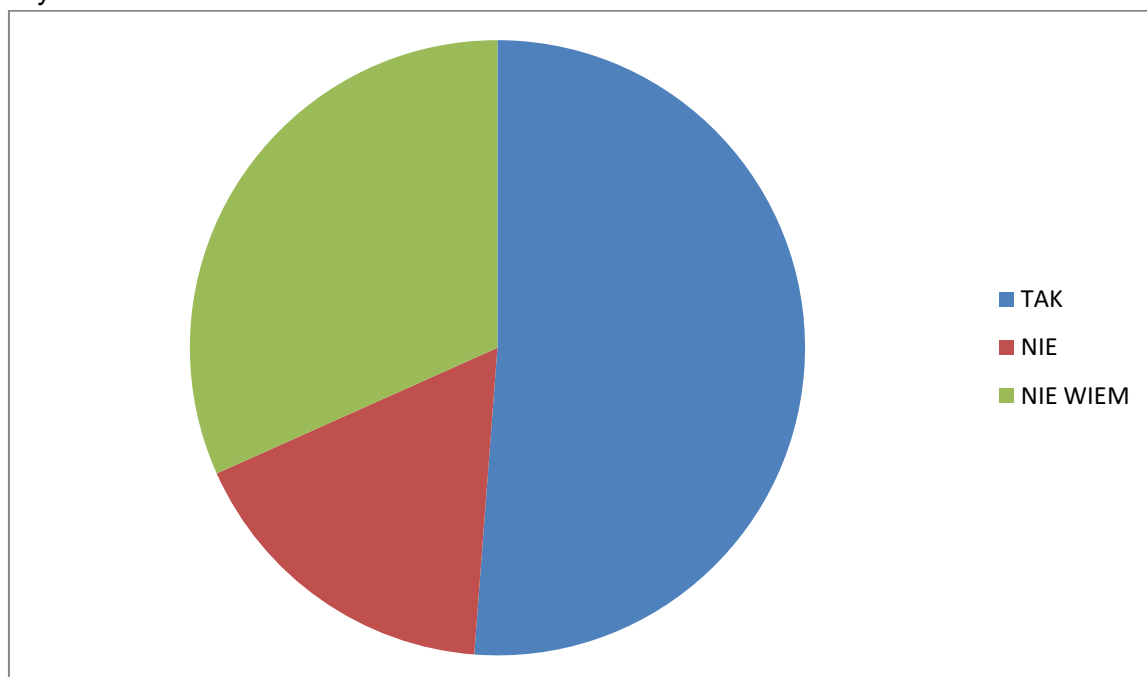
Wykres nr 5.

Jak wynika z powyższego wykresu ponad 56,1 ankietowanych wskazuje , iż rodziny funkcjonują prawidłowo, lecz wymagają wsparcia i pomocy w wypełnianiu niektórych swoich funkcji

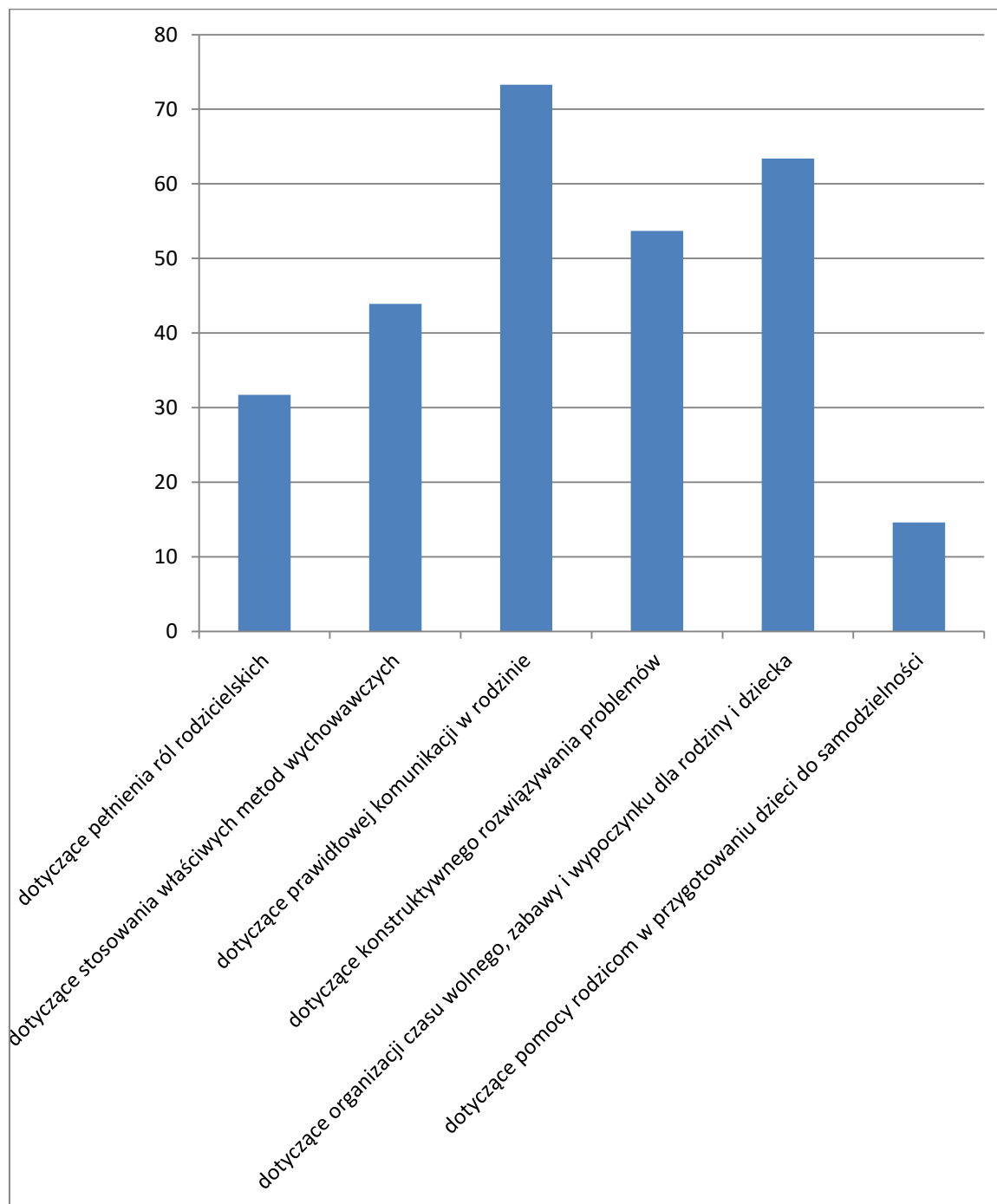
Na pytanie czy zna Pani/Pan w swoim otoczeniu rodzinę, która Pani/Pana zdaniem w niewłaściwy sposób wypełnia funkcje opiekuńczo- wychowawcze udzielono następujących odpowiedzi : TAK 51,2 % , NIE 31,7 % , NIE WIEM 17,1 %.

Wykres nr 6.

W kolejnym pytaniu ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie działań jakie należałoby podjąć w celu wzmocnienia lub nabycia przez rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych?

Wykres nr 7.

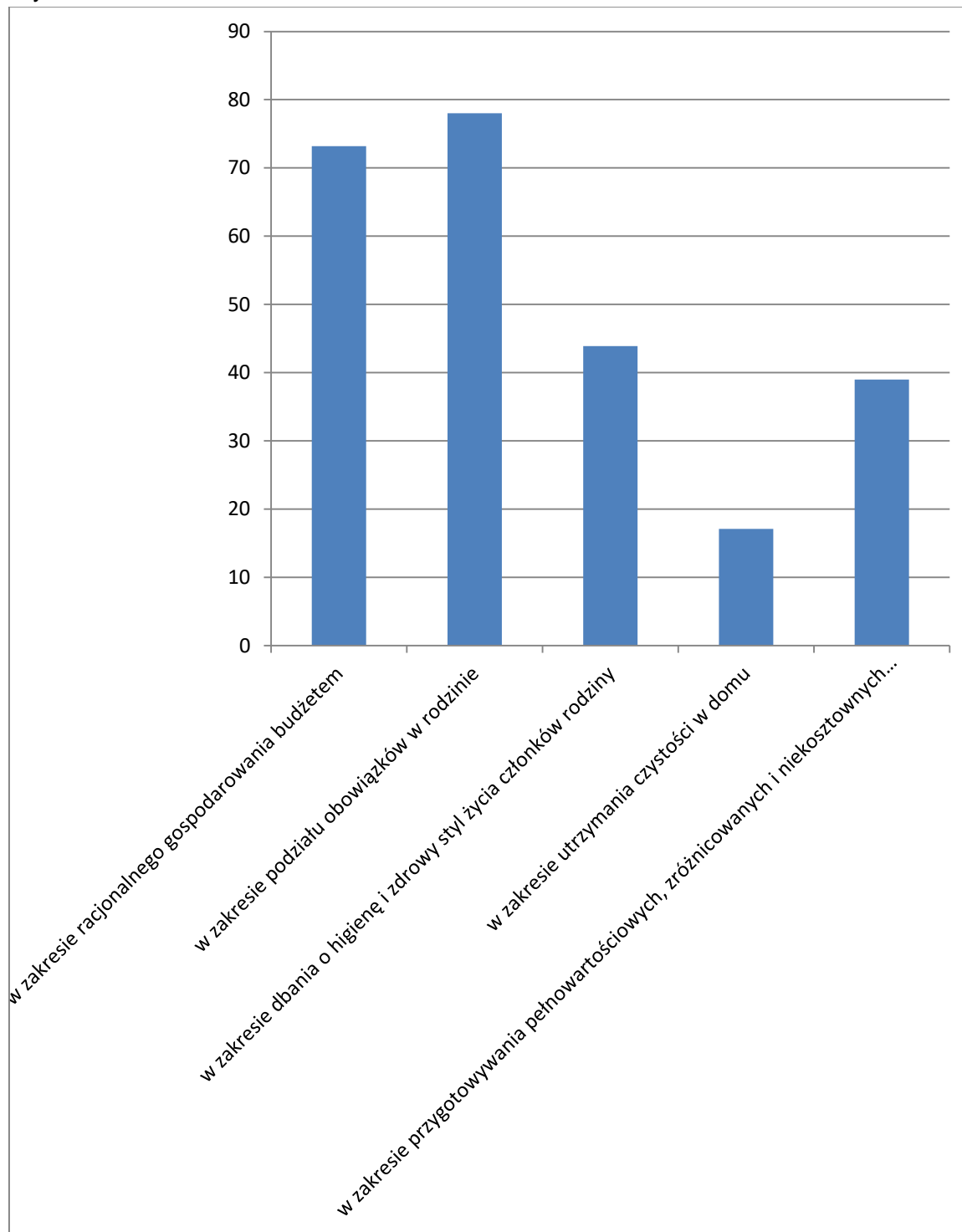

Większość respondentów wskazała, iż działaniami zmierzającymi do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych powinny być: formy pomocy dotyczące prawidłowej komunikacji w rodzinie - 73,29%, następnie działania dotyczące organizacji czasu wolnego, zabawy i wypoczynku dla rodziny i dziecka 63,4%.

Natomiast na pytanie w jakim zakresie Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców umiejętności prowadzenia

gospodarstwa domowego ankietowani zdecydowanie wskazali, iż powinny być to koncepcje z zakresu podziału obowiązków w rodzinie (78 %), a także z zakresu racjonalnego gospodarowania budżetem (73,2 %).

Wykres nr 8.

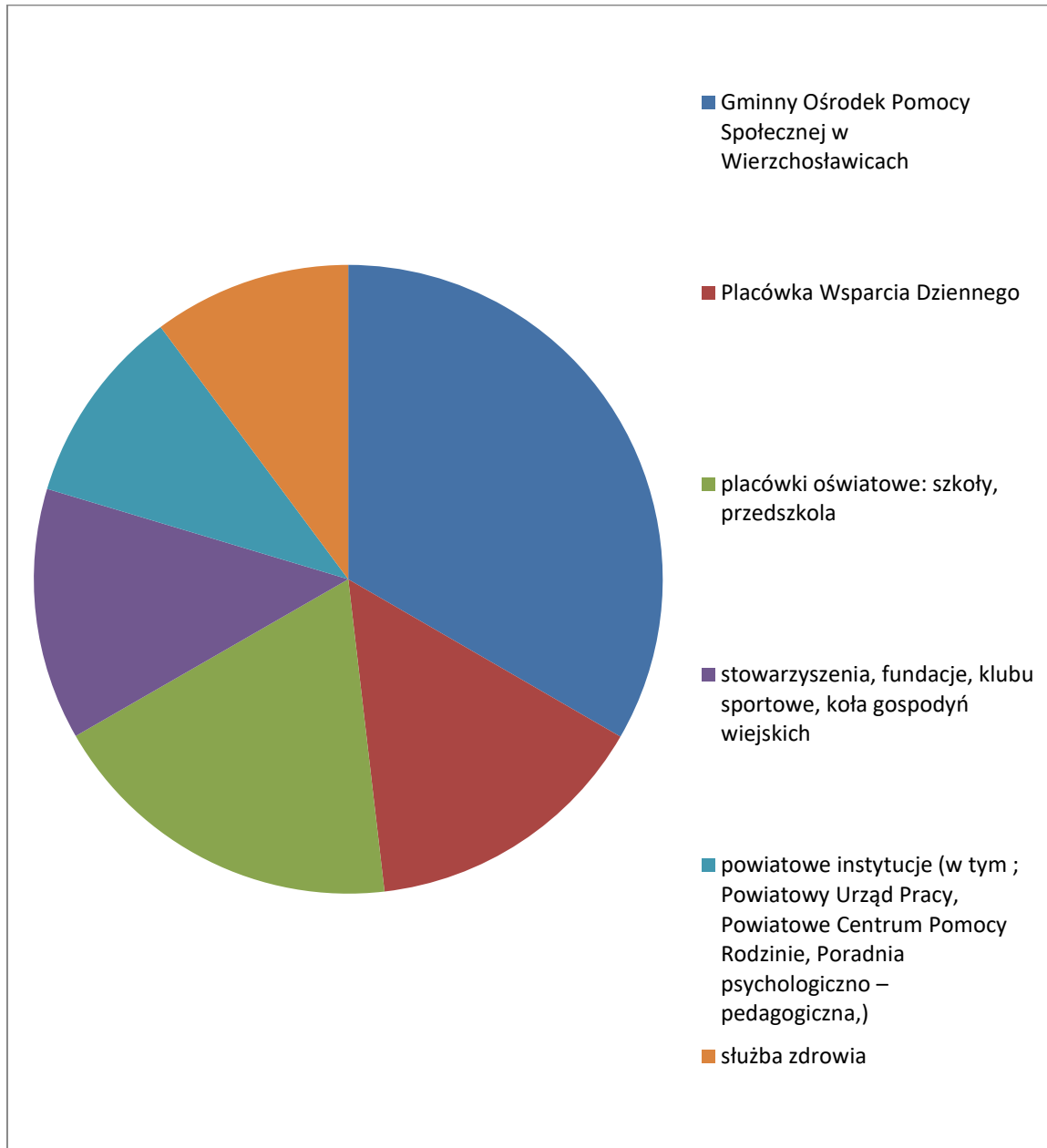
W następnej kolejności zadano pytanie: Jakie Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć działania zmierzające do zwiększenia zakresu wsparcia i zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży? Udzielono następujących odpowiedzi:

- Realizacja działań o charakterze profilaktycznym (np. zajęcia w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży) 31,7 %
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego) 46,3 %
- Lepsza współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny 31,7 %
- Doksztalcanie zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze pomocy rodzinie 17,1 %
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem 22 %
- Wsparcie asystenta rodzin dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi 22 %
- Pedagogizacja rodziców celem wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych (m.in. warsztaty, szkolenia, kursy) 19,5 %
- Zapewnienie miejsc dla dzieci i młodzieży w Placówkach Wsparcia Dziennego 31,7 %
- Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego 9,8 %
- Działania zmierzające do nabycia prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania (m.in. w zakresie załatwianie spraw urzędowych, komunikacji społecznej) 9,8 %
- Działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb bytowo-socjalnych (pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie, usługi opiekuńcze) 7,3 %
- Poszerzanie oferty wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnością 34,1 %
- Lepsze promowanie i rozpowszechnianie oferty pomocowej dla rodzin wśród mieszkańców Gminy Wierzchosławice 17,1 %
- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży 31,7 %

Opierając się na uzyskanych wynikach należy zauważyć, że dominującym działaniem powinno być : Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego) .

W dalszej części badania poproszono respondentów o wskazanie instytucji i organizacji, które swoją działalnością przyczyniają się do poprawy sytuacji rodzin. Poniższe zestawienie pozwoli przyglądnąć się jak rozkładały się odpowiedzi ankietowanych.

Wykres nr 9.

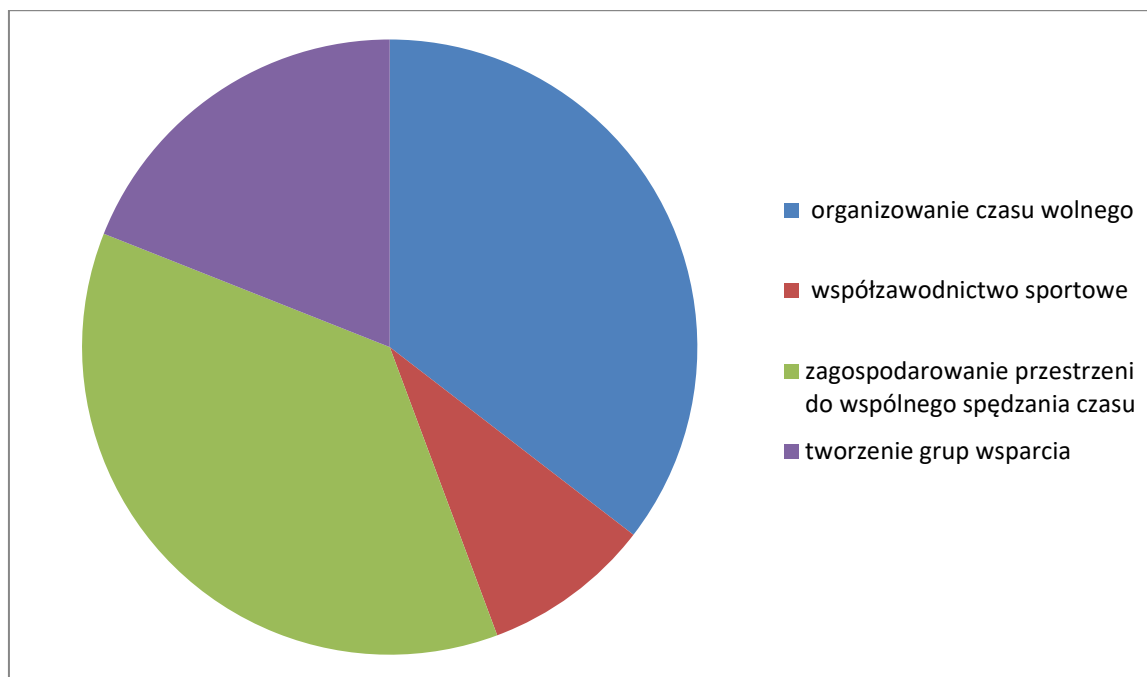

Podczas badania najczęściej wybieranymi przez respondentów instytucjami przyczyniającymi się do poprawy sytuacji rodzin były: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz placówki oświatowe (w tym przedszkola i szkoły).

W kolejnym pytaniu ankiety respondenci zostali poproszeni o wybranie wspólnych działania na rzecz rodziny warto angażować rodziny?

Respondenci odpowiadali w następujący sposób:

Wykres nr 10.

Podsumowując analizę wyników przeprowadzonych badań, można wyłonić kilka kategorii problemowych oraz wniosków:

Badani jako najbardziej preferowane oddziaływania w sytuacji trudności wychowawczych wskazują na: poradnictwo dla rodzin, tworzenie i rozszerzenie oferty Placówki Wsparcia Dziennego. Zatem warto będzie zadbać o wskazane formy wsparcia. Działaniami koniecznymi do poprawy sytuacji rodzin z terenu gminy będzie przede wszystkim budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin m.in. poprzez monitorowanie i stałą diagnozę warunków życia rodzin.

Z badań wynika, że należy pochylić się również nad kwestiami związanymi z wspomaganie funkcjonowania rodziny poprzez wspieranie o propagowanie różnych form aktywności działającej na rzecz wspomaganie rodzin i umocnienia więzi rodzinnych

W ocenie ankietowanych najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska mające wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin to uzależnienia. W związku z powyższym tworząc program należy wziąć również pod uwagę działania zmierzające do zapobiegania zjawiskom przemocy, profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień.

IV. Zasoby Gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata 2025– 2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Gmina Wierzchosławice, uznając rodzinę za wartość i troszcząc się o jej dobro, od wielu lat realizuje i wspiera inicjatywy, które sprzyjają dobremu funkcjonowaniu rodziny m.in. w zakresie edukacji, kultury, sportu, pomocy społecznej, zdrowia. W związku z tym, poprzez rozwój bardziej przyjaznego środowiska Gmina koncentruje swoje działania nie tylko na poprawie warunków życia dzieci, młodzieży i ich rodziców, ale także tworzy ramy dla propagowania życia rodzinnego i służących mu udogodnień. Rodziny mają możliwość aktywnego i urozmaiconego spędzania czasu wolnego. Sołectwa posiadają place zabaw, dostępna jest również siłownia zewnętrzna oraz boiska trawiaste do dyspozycji mieszkańców. Ponadto na terenie Gminy funkcjonują liczne szlaki rowerowe, organizowane są wydarzenia sportowe, pikniki i wydarzenia rodzinne.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Wierzchosławice na lata 2022-2025 w roku 2024 zostały podjęte następujące działania:

1. Trzecia Wierzchosławicka Liga Debat Oksfordzkich o tematyce profilaktyki.
2. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów Sz. P. w Mikołajowicach oraz prelekcje dla rodziców uczniów.
3. Prelekcja dla rodziców uczniów Sz. P. w Ostrowie oraz szkolenie dla nauczycieli pt. „Zachowania prowokacyjne uczniów – jak sobie z nimi radzić”
4. Zakup breloczków z nadrukiem profilaktycznym.
5. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów Sz. P. w Wierzchosławicach.
6. Zakup nagród dla dzieci – zabawa karnawałowa z elementami profilaktyki uniwersalnej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami.
7. Dofinansowanie organizacji biegu „Tropem Wilczym” w ramach profilaktyki uniwersalnej organizowanej przez Szkołę Podstawową w Wierzchosławicach.
8. Półkolonia z profilaktyką dla 40 dzieci z terenu gminy Wierzchosławice.
9. Dofinansowanie zakupu gier profilaktycznych do Klubu Gier Planszowych zorganizowanego przez GBP w Wierzchosławicach.
10. Dofinansowanie „IX Nocnego Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych im. cc płk. Adama Boryczki”.

11. Zakup nagród dla uczestników konkursu „Mistrz Pięknego Czytania” organizowanego przez Sz. P. w Łętowicach w ramach profilaktyki uniwersalnej.
12. Zakup nagród dla uczestników Gminnego Konkursu Języka Angielskiego organizowanego przez Sz. P. w Łętowicach w ramach profilaktyki uniwersalnej.
13. Dofinansowanie konkursu profilaktycznego „Jak bóbr nad stawem zamieszkał”.
14. Półkolonia z profilaktyką dla 80 dzieci z terenu gminy Wierzchosławice.
15. Półkolonia profilaktyczna „Wakacje z Bogiem 2024” dla dzieci z terenu gminy Wierzchosławice.
16. Dofinansowanie wydarzenia profilaktycznego dla dzieci podczas „Sobótki nad Dunajcem”.
17. Dofinansowanie Pikniku Rodzinnego w Sieciechowicach w ramach profilaktyki uniwersalnej.
18. Zakup nagród dla uczestników konkursów profilaktycznych „Alkohol szkodzi zdrowiu” i „Zachowaj trzeźwy umysł”.
19. Eksperckie szkolenie dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocników ds. PiRPA.
20. Szkolenie sprzedawców w punkcie oraz audyt Tajemniczego Klienta.
21. Zakup nagród dla uczestników konkursów profilaktycznych „Jedź bezpiecznie” oraz dofinansowanie do animacji profilaktycznych.
22. Dofinansowanie organizacji wydarzenia „X Zielona Wierzchosławicka Dycha”.
23. Dofinansowanie wydarzenia profilaktycznego „Muzyczne Zaduszki w Wierzchosławicach”.
24. Zakup defibrylatora treningowego oraz apteczki.

W Gminie Wierzchosławice w ramach realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny funkcjonują placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży finansowane ze środków gminy. Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Wierzchosławicach oraz filia w Mikołajowicach czynna jest w poniedziałek, środę i piątek w godzinach od 13.00 do 17.00. W dni wolne od nauki szkolnej - wakacje, ferie i przerwy świąteczne placówka czynna jest w poniedziałek, środę i piątek w godzinach od 10.00 do 14.00 . Czas otwarcia placówki dostosowany jest do potrzeb wychowanków i ich rodziców (opiekunów). Obszarem działania placówki jest Gmina Wierzchosławice. Siedziba placówki znajduje się w Wierzchosławicach nr 795 a filii w Mikołajowicach nr 2a. Pobyt dziecka w placówce jest dobrowolny i nieodpłatny. Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkoły podstawowej, zamieszkałych na terenie Gminy Wierzchosławice. Z zajęć w placówce korzysta ok. 60 dzieci w wieku od 7 – 15 lat. Działalność placówek wsparcia dziennego ma na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka, przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, dotkniętych bądź zagrożonych alkoholizmem i przemocą, zapewnia dziecku pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i gier sportowych oraz stałą pracę z rodziną dziecka.

Do zadań placówek należy w szczególności:

- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach szkolnych tj. organizacja zajęć i zabaw sportowych, plastycznych, integracyjnych, ekologicznych, komputerowych itp.;
- tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce;
- pomoc w pokonywaniu i rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, rozwijanie aktywności poznawczej i emocjonalnej oraz tworzenie dzieciom szansy na odnoszenie sukcesu poprzez szeroko rozumianą twórczość i aktywność;
- kształtowanie w dzieciach zasad współżycia społecznego oraz właściwego stosunku do pracy;
- współpraca z rodziną w wykonywaniu przez nią funkcji opiekuńczych poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi;
- stała współpraca ze szkołami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci.
- zapewnienie co najmniej jednego posiłku uczestnikom;
- kształtowanie prawidłowych kontaktów dziecka z jego rodziną i środowiskiem.

Dodatkowo na terenie gminy funkcjonują Koła Gospodyń Wiejskich, Kluby Sportowe, stowarzyszenia i fundacje koncentrujące swoje działania wokół poprawy społecznego funkcjonowania.

Program będzie realizowany we współpracy z następującymi instytucjami:

Tabela nr 9. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

Lp.	Instytucja	Zadania / zakres współpracy
1.	Urząd Gminy Wierzchosławice	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych, przyznawanie pomocy mieszkaniowej, dowozy dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkola.
2.	GOPS Wierzchosławice	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa w ramach zadań pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dożywianie dzieci w szkołach, realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, realizacja programów rządowych mających na celu wspieranie rodziny, realizacja projektów socjalnych, realizacja zadania pn. Karta Dużej Rodziny w Gminie Wierzchosławice, podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, realizacja programów rządowych, konsultacje psychologiczne i prawne,
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego

		<p>czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo - wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych.</p> <p>Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</p>
4.	Zespół Interdyscyplinary	<p>Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.</p> <p>Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>Wsparcie psychologiczne, prawne, socjalne i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy domowej.</p>
5.	Placówki służby zdrowia z terenu gminy Wierzchosławice	<p>Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej, podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</p>
6.	Placówki oświatowe, przedszkole, żłobek z terenu gminy Wierzchosławice	<p>Działalność edukacyjno-wychowawcza, realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych.</p> <p>Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci.</p> <p>Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz działania wyrównujące szanse edukacyjne dzieci i młodzieży.</p> <p>Organizacja integracyjnych imprez w szkołach, w przedszkolach z udziałem rodziców i opiekunów dzieci: Dni Rodziny, Dzień Matki, Dzień Ojca, Babci i Dziadka, bale choinkowe, pikniki rodzinne ze wspólnymi zabawami, turniejami i konkursami o tematyce prorodzinnej, skierowanych na umacnianie rodziny, promocję wartości rodzinnych, wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych, poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, rekreacyjne i sportowe oraz wspólną zabawę dzieci i rodziców.</p> <p>Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</p>
7.	Placówka Wsparcia Dziennego	<p>Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych, współpraca z różnymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami - rodzinnymi oraz szkolnymi</p>

		związanymi z relacjami z rówieśnikami, pomoc dla dzieci i młodzieży pragnącej rozwijać swoje twórcze zainteresowania i talenty, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego. Rozszerzenie oferty placówki .
8.	Gminne Centrum Kultury w Wierzchosławicach, biblioteki publiczne	Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży, zajęcia plastyczne, kulinarne, animacje, gry i zabawy rekreacyjne, sportowe, nauka gry na instrumentach, kino.
9.	Posterunek Policji w Wierzchosławicach	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Wierzchosławice. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. Działania prewencyjne w rodzinach oraz wobec dysfunkcyjnych zachowań dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
10.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
11.	Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
12.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej. Organizacja półkolonii, akcji charytatywnych.

W Gminie Wierzchosławice funkcjonuje dosyć szeroki wachlarz form pomocy dziecku i rodzinie. Są to zarówno poradnictwo jak i konkretne usługi, które służą zwalczaniu

bezradności opiekuńczo-wychowawczej, profilaktyce, organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, walce z sytuacjami kryzysowymi, nałogami, itp.

Znajomość posiadanego potencjału oraz rodzaju i dostępności usług daje możliwość formułowania celów i zadań stanowiących spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo- - wychowawczych.

V. Cele programu.

Gminny Program Wspierania Rodziny charakteryzuje i ujmuje w szczególności role i zadania ośrodka pomocy społecznej w obszarze jego działalności oraz kompetencji wynikającej z obowiązujących ustaw. Zidentyfikowane problemy społeczne mieszkańców Gminy Wierzchosławice oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie kierunków działań i priorytetów do realizacji na najbliższe trzy lata. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć szanse rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Cel główny: Stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, szczególnie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Wierzchosławice.

Cele szczegółowe:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
- 2) Wspomaganie funkcjonowania rodziny.
- 3) Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym.
- 4) Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo.
- 5) Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zjawiskom przemocy, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

VI. Działania i sposoby realizacji celów programu

Cele szczegółowe	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> · Monitorowanie i stała diagnoza warunków życia rodzin. · Zapewnienie pomocy finansowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. · Objęcie pomocą dzieci – szczególnie w formie dożywiania, zaopatrzenia w podręczniki, organizowanie wypoczynku letniego, umożliwienie skorzystania z organizowanych form spędzania 	Działania ciągłe 2025-2027	<ul style="list-style-type: none"> · Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, · Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, · Powiatowy Urząd Pracy, · Urząd Gminy, · placówki oświatowe, · Gminne Centrum Kultury w Wierzchosławicach · Poradnia Psychologiczno-

	<p>czasu wolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Praca z rodziną poprzez prowadzenie szeroko pojętej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych. ·Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia. ·Podejmowanie działań wspierających, mających na celu aktywizację społeczno-zawodową rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym . 		<p>Pedagogiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> · organizacje pozarządowe
<p>Wspomaganie funkcjonowania rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ·Rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, prawnego). ·Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności działającej na rzecz wspomagania rodzin i umocnienia więzi rodzinnych. ·Edukacja i trening rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, warsztaty wzmacniające kompetencje wychowawcze. ·Podejmowanie działań mających na celu powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ich rodzin naturalnych. ·Zapewnienie opieki nad dziećmi rodziców pracujących. ·Finansowanie placówek wsparcia dziennego. ·Podejmowanie współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz rodziny. ·Rozwój i wykorzystywanie gminnej bazy sportowej w celach rekreacyjnych. 	<p>Działania ciągłe 2025-2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ·Urząd Gminy, ·Placówki oświatowe, przedszkole, · Gminne Centrum Kultury w Wierzchosławicach, ·Komisariat Policji, ·Zespół Interdyscyplinarny, ·Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ·Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , ·organizacje pozarządowe, - biblioteki publiczne,
<p>Wspomaganie dziecka w środowisku</p>	<ul style="list-style-type: none"> ·Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci wykazujących problemy edukacyjne. 	<p>Działania ciągłe 2025-2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> ·Placówki oświatowe, przedszkole, ·Placówki wsparcia

szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> ·Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez pomoc materialną – stypendia, podręczniki, ·Realizowanie przez szkoły programów profilaktycznych. ·Udzielanie wsparcia pedagogicznego, psychologicznego uczniom wymagającym takiej formy wsparcia oraz ich rodzicom. ·Prowadzenie świetlic szkolnych. ·Organizowanie poradnictwa i konsultacji dla rodziców. 		<p>dziennego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Urząd Gminy, ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ·organizacje pozarządowe,
Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo.	<ul style="list-style-type: none"> ·Praca socjalna z rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej prowadzona przez pracownika socjalnego. ·Zatrudnienie asystenta rodziny. ·Zapewnienie pomocy rodziny wspierającej – w razie potrzeby. ·Podejmowanie działań w celu zapewnienia objęcia nadzorem kuratora małoletnich dzieci pozbawionych wystarczającej opieki ze strony rodziców. ·Wspieranie działalności świetlic i placówek wsparcia dziennego oraz organizowanie w nich pomocy i opieki dla dzieci w godzinach poza – szkolnych. ·Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie, dotkniętej sytuacją kryzysową. ·Organizowanie w szkołach kółek zainteresowań, zajęć wyrównawczych. 	Działania ciągłe 2025-2027	<ul style="list-style-type: none"> ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ·Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ·Urząd Gminy, ·Placówki oświatowe, ·Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich ·Kuratorzy sądowi, ·Komisariat Policji, ·Zespół Interdyscyplinarny
Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie	<ul style="list-style-type: none"> ·Realizacja programów dot. uzależnień, agresji, adresowanych do dzieci i młodzieży. ·Udzielnie pomocy rodzinom dotkniętym problemem 	Działania ciągłe 2025-2027	<ul style="list-style-type: none"> ·Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

zjawiskom przemocy, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.	alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy. ·Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych. ·Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, zwłaszcza skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, na temat uzależnień i ich negatywnych skutków .		·Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ·Komisariat Policji, ·Urząd Gminy, ·Placówki oświatowe, przedszkole, ·Zespół Interdyscyplinarny, ·organizacje pozarządowe.
--	--	--	---

VII. Adresaci programu:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) rodziny, z których dziecko czasowo zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
- 3) jednostki administracji samorządowej, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty i osoby specjalizujące się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

VIII. Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Gminy w Wierzchosławicach,
- Posterunek Policji w Wierzchosławicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchosławicach,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminny Punkt Konsultacyjny,
- Punkt Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy Domowej ,
- Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży,
- Placówki oświatowe, przedszkole, żłobek,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Gminne Centrum Kultury w Wierzchosławicach,
- Sąd (kuratorzy zawodowi i społeczni),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Biblioteka publiczna,
- Inne organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz rodziny.

IX. Przewidywane efekty realizacji programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata 2025 – 2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu będą włączane instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Wszystkie

działania będą skoncentrowane na polepszeniu sytuacji dziecka i rodziny, zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowaniu negatywnych zachowań oraz stworzeniu skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Jednocześnie jako działanie niezbędne, będzie prowadzone systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć szanse rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności koniecznych do prawidłowego wypełniania swych ról społecznych.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami i uzależnieniami.

X. Monitorowanie Programu.

Monitoring Programu prowadzony będzie systematycznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich zadań opisanych w niniejszym Programie.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę danych ilościowych, uzyskanych w ramach sprawozdań od realizatorów Programu.

Realizatorzy Programu zobowiązani są do przedstawienia do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach sprawozdania rocznego z realizacji Programu Wspierania Rodziny do 15 lutego każdego roku.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach będzie, co roku przedkładał Radzie Gminy Wierzchosławice sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Ponadto będą sporządzane sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywane do wojewody w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

- liczba rodzin/dzieci objętych monitorowaniem,
- liczba i formy udzielonej pomocy materialnej i rzeczowej,
- liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania,
- liczba programów profilaktycznych zrealizowanych przez placówki oświatowe,
- liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym,
- liczba udzielonych zasiłków szkolnych,
- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego,
- liczba rodzin biorących udział w warsztatach kompetencji wychowawczych,
- liczba integracyjnych imprez organizowanych w szkołach, przedszkolu skierowanych na promocję wartości rodzinnych, wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych,

- liczba spotkań, konsultacji w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej,
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną,
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci,
- liczba dzieci uczęszczających do świetlic szkolnych,
- liczba rodzin uwikłanych w problemy uzależnień, przemocy,
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie odwykowe,
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie,
- liczba założonych Niebieskich Kart,
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny lub pomoc rodziny wspierającej,

XI. Źródła finansowania

- 1) Środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchosławicach na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 2) Dotacje z budżetu państwa,
- 3) Środki unijne,

XII. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 odbyły się od 10 grudnia 2024 roku do 18 grudnia 2024 roku. Projekt Programu wraz z informacją o konsultacjach został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy w Wierzchosławicach. Nie zostały zgłoszone żadne uwagi.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn.zm.) Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wierzchosławice na lata 2025 - 2027 adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

Cele szczegółowe nastawione są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (m.in. poprzez organizowanie grup wsparcia, dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pracę z rodziną w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną), podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej (bieżące wsparcie asystenta rodziny - systematyczna praca z rodzinami z problemem bezradności, poradnictwo), poprawę funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę.

Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Wójt Gminy Wierzchosławice

Małgorzata Moskal